Հատը 3 եկէս պաւճ

ԲԱԺԱՆԱՏԻՆ

Պիւրիա տար 10 լեւ. ոսկեդրամ
Վեցամսեայ 35 »
Արտասահմ. տարի 4 տոլար
Վեցամսեայ 2.50 »
Իտալիա եւ Գաղութ. 1 սնդղ. ոսկի

ԱԶԳԱՅ

ՇԱԲԱԹ
26 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1927

Հասցէ՝ «AZTAG»
Journal Armenien
B. P. 587
Beyrouth—Liban

Ա. Տարի

Կը հրատարակուի Հորեքշաբթի եւ Շաբաթ օրերը

Թիւ 76

Խմբագրական

ԻՐԱՒՈՒՆՔ ԵՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Այս երկու սկզբունքները կը կազմեն մարդկային կեանքի անիւը վարող ուժերը։ Առանց առաջինի երկրորդը ոչինչ գոյութիւն չունի։ և փոխադարձաբար։ Այսօր բոլոր օրէնքներն ու կանոնները կը կառավարուին այս երկու սկզբունքներով. տէրութիւններն ու ժողովուրդները այս վիճակութեամբ կը զարգանան ու կը յառաջդիմեն, և մարդիկ իրենց անգորրութիւնն ու ապահովութիւնը կը պարտին իրաւունքի և պարտականութեան գիտակցութիւնն։

Այս հիման վրայ հաստատուած են բոլոր սահմանադրական երկիրներու. պետական օրէնքներն ու արդարադատութեան կանոնները։ Իւրաքանչիւր քաղաքացի, որ իր քաղաքացիական պարտականութիւնները կը կատարէ և հաւատարիմ է իր պատկանած երկրի շահերուն և օրէնքներուն, կ'ընտրէ իր ներկայացուցիչը՝ պաշտպանելու համար իր իրաւունքները։ Խորհրդարանական ժողովները, որոնք կ'ընտրուին երկրի բոլոր քաղաքացիներու միաձայն կամքով և քուէով, կոչուած են տէր կանգնելու զիրենք ընտրող հայրենիքի շահերուն և իրաւունքներուն։ Խորհրդարանները կը հսկեն և կը պահանջեն գործադիր մարմիններէն երկրի շահերուն համապատասխան գործունէութիւն. իսկ փոխադարձաբար գործադիր մարմիններն ալ ժողովուրդէն կը պահանջեն գիտակցիլ իրենց պարտականութեանց, վճարել իրենց ցէնզերը, իրենց քաղաքացի և հայրենիքի զաւակ սիրայօժար կատարել իր զինուորական ծառայութիւնը, կատարեալ հնազանդութեամբ և պատրաստակամութեամբ ընդառաջել կառավարութեան ամէն հրամաններուն և հրաւէրներուն։

Ուրեմն այն բոլոր քաղաքացիներ, որոնք լիուլի կը կատարեն իրենց սահմանուած պարտականութիւնները, իրաւունք ունին լիակատար կերպով պահանջելու և վայելելու կառավարութեան պաշտպանութիւնը և սահմանադրական սկզբունքներով սահմանուած ազատութեան ու արդարութեան բոլոր տրամադրութիւնները։

Պետականութիւնն և իրաւունքն՝ սահմանները ճանչնալը ամենանշանաւոր ու ստիպողական պայմանն է ժողովրդի մը քաղաքական ապահովութեան և զարգացման և պետական բոլոր օրկաններու պարտաճանաչ գործունէութեան։ Եթէ քաղաքացին չի վճարէ կանոնաւոր կերպով իրեն սահմանուած տուրքը, երկիրը ծշնարիներու դէմ պաշտպանելու համար պէտք եղած նիւթական միջոցները չեն հայթայթուիր, զէնք և նաւ չի գնուիր և երկիրը կը մնայ անգիր։ Այդ պարագային կառավարութիւնը և կամ այնոր գործադիր մարմինը պատասխանատու չըլլար, և ժողովուրդն ալ իրաւունք չունենար անկէ պահանջելու ազատութիւն, հաւասարութիւն և արդարութիւն։

«Տուր որ պահանջեա»։

Միևնոյնն է անհատներու իրաւունքն և պարտականութեան փոխադարձ գիտակցութիւնը ազգային ընկերական խնդիրներու և միութիւններու մէջ։ Նոյնիսկ արհեստակցական միութիւններու և բաժնետիրական ընկերութիւններու մէջ մարդիկ իրաւունք կունենան պահանջելու այն չափով, ինչ չափով իրենք մասնակցած են. առանց նախապէս վճարելու ոչ ոք իրաւունք կ'ունենայ պահանջելու։ Հարիւր ոսկին չի կրնար տարեկան 200 ոսկի տոկոս բերել. և մարդ 200 ոսկի տոկոս պահանջելու իրաւունք ստանալու համար, պէտք է այն չափով դրամ տրամադրէ։

Մեր զանազան միութիւններու ներքին կանոնագիրներու մէջ կը կարդանք «անոնք որ երեք ամիս իրենց վրայ չեն վճարեր իրենց ցէնզերը կամ կը բացակայեին ժողովներէ, ընտրելու և ընտրուելու իրաւունքէն կը զրկուին»։

Իսկապէս շատ արդար պահանջ. այն որ չի կատարեր իր պարտականութիւնը հանդէպ իր պատկանած միութեան, չի կրնար դուրգուրալ անոր հրայ։ Մարդ սիրելու համար, պէտք է նուիրել զոհաբերել։ Նոյնիսկ շատ անշահաբեր չափով բլլալ, մարդ պէտք է վարէ անդամավճար մը իր պատկանած միութեան։

Մեր ժողովուրդի ամենամեծագոյն ախտերէն էր անկարգ սիրտսոյր ալ անարդար քննադատութիւնն է։ Ազգային գործերը վարելու և մեր իրաւունքները տէր ու պաշտպան կանգնելու համար կ'ընտրենք մարմիններ, հազար ու մէկ զոհողութիւններով յանձնենք գործի կը լծենք և կ'սպասենք որ անոնք հրաշքներ գործեն, մէկ օրէն միւսը փրկեն մեր ժողովուրդը իր դժբաղդ վիճակէն։ Իսկ երբ հերթը զոհողութեան գայ, կը յուսափինք։ Ինչպէ՞ս կարելի է յուսալ և սպասել որ մեր դպրոցները ու եկեղեցիները զարգանան ու բարեզարդուին, մեր աղքատներն ու որբերը խնամուին և մեր բարքերն ու աւանդութիւնները պաշտպանուին, առանց ուժ և իմիկունք ըլլալու այդ ժարմիններուն և նիւթական միջոցներ տրամադրելու։

ՖՐԱՆՔ ԵՒ ՍԵՐՊ ԴԱՇՆԱԳԻՐԸ

Օտար քաղաքական հրատապ խնդիրը Նոյեմբեր 11ին Փարիզի սկզբան Ֆրանսայի և Սերպիոյ միջև ստորագրուած բարեկամական դաշնագիրն է։ Այս դաշնագիրը հանդիսաւորապէս Իտալական քաղաքացիներու շրջանակներու մէջ հաշտ աչք մը չի դիտուեցաւ և նկատուեցաւ պարզապէս Իտալիոյ դէմ ուղղուած զէնք մը։

Իտալական մամուլը մասնուած խօր վրդովմամբ, գանազան մեկնութիւններ կուտայ Ֆրանք և Սերպ բարեկամութեան դաշնագրի կնքումին։ «Թրիպունա» թերթը վերլուծելէ յետոյ դաշնագիրը կը հարցնէ.— Ֆրանսա պէտք չարունակէ՞ մեծ պետութեան մը վայել քաղաքականութիւն մը չարունակել Պալքանեան դէպքերուն հանդէպ, թէ հակիրատական քաղաքականութեան մը պիտի հետեւի, տարուած Սերպիոյ թելադրանքներէն։ «Եթէ յուսախաբ բլլանք մեր ակնկալութեանց մէջ։— կ'եզրակացնէ «Թրիպունա»— պատասխանատուն մենք չի պիտի ըլլանք»։

Ֆրանսան իր այս վերջին դաշնագրով երրորդ օգակն է որ կը լրացնէ Պալքաններու մէջ հեղինակութիւն և ազդեցութիւն ստեղծելու աշխատանքներէն ան։ Ժամն չէր մնացած առպիտական մեծ Ֆրանսան չատանց համաձայնութեան եկած էր Չէխոսլովաքիոյ հետ անցեալ տարի պայմանագրութիւն կնքելու Ռումանիոյ հետ և ներկայ ամսուան 11ին ալ, Փարիզի մէջ, կնքուեցաւ բարեկամական դաշնագիր մը Սերպիոյ հետ որով Ֆրանսան իրեն մի-ացուցած կ'ըլլայ Պալքանեան երեք մեծ պետութիւններ՝ Չէխոսլովաքիա, Ռումանիա և Սերպիա։

Անշուշտ կարելի չէ ստուգել և հաստատել թէ կնքուած դաշնագիրները ի չեր կը պարունակեն. մարդ չի գիտեր թէ ուրէ տէրութեան դէմ ուղղուած են սոյն պայմանագրութիւնները։ Բայց ըստ Մեծն Ֆրանսայի պետական վարիչներու յայտարարութեանց այս ձեռնարկները ուղղուած չեն ոչէ տէրութեան մը դէմ։ Երկդիմակալ անոնք պիտի դիրքերնեն խազազութեան ամրապնդումը։ Միևնոյն ատեն ըստ պաշտօնական յայտարարութեանց եղած համաձայնութիւնները փոխադարձ պաշտպանութեան վաւերագիրներ են։

Ֆրանսան Պոլսիքսի և Լեհաստանի հետ իր ունեցած համաձայնութիւնէն վերջ, իր պլոքին մէջ առնելով նաև Պալքանեան երեք մեծ տէրութիւնները, կը մնայ Եւրոպական ցամաքի ամենէն հզօր պետութեան դիրքին մէջ։

Կեդրոնական Եւրոպայի մէջ, ա[illegible] բևեռեան կողմէն, Պալթիկէն մինչև Ադրիական պատուար մը քաշուած կ'ըլլայ Ֆրանսայի դլխաւորութեամբ հինգ տէրութիւններու մէջ գոյացած համաձայնութեամբ։ Մեծ կողմէ Իտալական ազդեցութիւնը որ սկսած էր տարածուիլ Պալքաններու մէջ հակակշռական խենթութիւնը սաստիկ է։

Մեծ կողմէ ըստ Անգլիական թերթերու յայտարարութեանց Ֆրանք և Սերպ դաշնագիրը ուղղուած է Գերմանիոյ դէմ։ Տէյլի Էքսփրէս և Տէյլի Թելեկրաֆ [illegible]

Անվերջ կը քննադատենք [illegible] գործերը լաւ ընթանան, դ[illegible]

Բայց տանք որ պահանջեն[illegible]

Ազգային սահմանադրութ[illegible] նակած է հրաքանչիւր ազգայ[illegible] սահմանած ալգ. մարմիններու [illegible] մարմնանենք մեր պարտքը [illegible] ունելու մեր իրաւունքները։

Ազգային տուրքը, որուն պ[illegible] ջիկայ թիւով, խիստ կարևոր և [illegible] մայ, որովհետև մենք հոս աւե[illegible] ունք՝ ուրեմն պիտի պահանջ ըլ[illegible]

Իրաւունքի և պարտականո[illegible] կրնանք բնականոն վիճակի մը [illegible]

ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻ ՍԻՒՆԱԿԸ

ԿՐԻՊ ԿԱՄ ԷՆՖԼՈՒԷՆԶԱ
(GRIPE — INFLEUNZA)

Կրիպախտի մասին խօսած ատեն՝ կուզեմ ոա կէտը չեշտել թէ՝ կրիպը տանկախտ չէ. քանզի առաջինը միքրոպ ունի և վաանդաւոր, իսկ երկրորդը առանց միքրոպի և կամ մանրէն անծանօթ ու ոչ վաանդաւոր. աշխարհիս մէջ ամենալաւ ու ամենէն անվնաս հրանդութիւն մը եթէ կայ, ան ալ տանկախտն է. ես տարին 12 ամիս տանկէ առապիր աղտոտ գնդասեղի մը մասս սրկոգելէն աւելի կը նախընտրեմ, ոչովհետև այդ ասեղը կրնայ փոխանցաւոր բերել իմ մէջս և մահաբանս պատճառ ըլլալ, բայց տանկախտի մէջ մահու վտանգ չկայ։

Կրիպ՝ տենդային, վարակիչ, տարափոխիկ մարդիկ և հանրաբոլորվան մը ըլլալով չնչառութեան գործարանին վրայ կը ներգործէ տանկի նման կ'ուկսի, մարմնոյ ամէն մասերուն վրայ ցաւեր յառաջ կուգան, յետոյ սիրտ խառնուկ, խսխսուկ, ոտքուռ և մարելիք կը յաջորդեն։

Երկու տեսակ կրիպ կայ. մէկը թեթև և ոչ մահացու, իսկ միւսը ծանր և մահացու։

Թեթև տեսակի հզոր կրիպը ցրնդատապ (Brondhite) կը նմանի. հրանդը նախ կտրածութիւն մը և խռնջէնք մը կ'զգայ և ապա հազ մը կսկսի. մարմնոյ ամէն մասերուն վրայ անտանելի ցաւեր կը նշմարուին, քիթէ և աչքերէ ջուրեր կը վազեն, խռչափողապ (laryngife) և ըմբանոապ (pharyngite) ուպակաս կը ընթանայ։ Հիւանդին ձայնը կը ծարի և փոփրոտ խուխեր դուրս

Անվերջ կը քննադատենք [illegible] յին գործերը լաւ ընթանան, դ[illegible]

Բայց տանք որ պահանջեն[illegible]

Ազգային սահմանադրութ[illegible] նակած է հրաքանչիւր ազգայ[illegible] սահմանած ալգ. մարմիններու [illegible] մարմնանենք մեր պարտքը [illegible] ունելու մեր իրաւունքները։

Ազգային տուրքը, որուն պ[illegible] ջիկայ թիւով, խիստ կարևոր և [illegible] մայ, որովհետև մենք հոս աւե[illegible] ունք՝ ուրեմն պիտի պահանջ ըլ[illegible]

Իրաւունքի և պարտականո[illegible] կրնանք բնականոն վիճակի մը [illegible]

կուգան. կուրծքին մէջ հռչիւններ կը լսուին. տաքութեան աստիճանը թթկունները միշտ բարձր ըլլալով, առաւօտները կինայ։ Երբեմն ալ հակառակ տաքութեան չդոյութեան գլուխը իրանը, կողերը կոկորդը և յօդուածները սաստիկ ցաւեր կը պատշարեն. երբեմն ալ մարսողական անօթը կը խանգարուի և սիրտ խառնուկ, բսխուկ և մաղձահանում կը նշմարուին. մէկ երկու շաբաթ վերջը ճգնաժամային անբաւականչեր ըսուած նշաններ այսինքն քրտնահոսութիւն. փորկապութիւն և ցրմուռքներու դուրս ելներ կ'երևին, որոնց երևումը հիւանդին, կատարելապէս ապաքինած ըլլալը կը հաստատեն։

Ծանր և մահալու տեսակ կրիբախտին մէջ վերև յիշուած ախտանիշերը աւելի կը սաստկանան և սորև նշանակուելիք բարդութիւններ յառաջ կուգան, որոնք, հիւանդին առողջական վիճակը ի վատի ըլլալը կը յայտնեն։

Կրիբին գլխաւոր բարդութիւններէն մին ջղային դրութեան վրայ կը տեսնուի. գլխի ցաւը այդքան սաստիկ կ'ըլլայ որ հիւանդը գլխուն վրայ մուրճի դարկեր կ'զգայ. ոտի ցաւը երբեմն մինչև ակնակապիճ և ականջի քունքերուն կը տարածուին, այս ցաւերուն կ'ընկերանան նաև քընատութիւն լուսավախութիւն և փսխուկ. այս ախտանիշերուն առջև մզկfատապի (meningite) մը ներկայութիւնը Ջէև կը մտաբերուի, բայց սոյն մենինգիդը իրական մենինգիդ չէ, այլ կրիպի մենինգիդ է. ասոր այսպէս՝ քիթին և ականջին մէջ կուտակուած կրիբի մանրէներուն ուղեղին մէջ անցնելով ուղեղանդամներին վրայ բորբոքում յառաջ բերելն է. այս մենինգիդէն տառապողները 2—3 օրէն կը մեռնին։

Կրիբին մէկ ուրիշ բարդութիւնը մարսողական անօթին վրայ կը տեսնուի. ստամոքսին մէջ ցաւեր և փսխուկներ, իսկ աղիքներուն մէջ ուռեցք. խիթ և փորկապութիւն կը նշմարուին. բաց աստի բերանին մէջ լեզուին վրայ, բերանակամարին և նշագեղձերուն ու կոկորդին վրայ կեղ և վէրքեր կը գոյանան։

Կրիբին երրորդ և ամենասոսկալի ու վտանգաւոր բարդութիւններէն մին ալ շնչառական գործարանին վրայ կը տեսնուի. թոքին մէջ բոֆատապ (pneumonie). թոքաթաղանթին մէջ կողատապ (pheuresie) և բոֆափտախս (gangrène pulmonire) կը գոյանան. ասոնցմէ ամենէն վտանգաւորը թոքատապն է, որը՝ եթէ հաճաճարակի ձևը առնէ գրեթէ նրբեք փրկութիւն չկայ. քանի այս թոքատապին մէջ գործող դեր ստանձնող ազդակը թոքատապի մանրէն չէ միայն այլ օդին մէջ գտնուած միլիոնաւոր Սթաֆիլօքոք (Staphylicouqe) և Սթրէպթօքոք (Streptocoque) ըսուած միքրոպները քիթէն և բերանէն ներս թափանցելով հիւանդութիւնը աւելի ծանրակշիռ կը դարձնեն։ Կրիբին վերջին բարդութիւններէն մէն ալ միզային օձիքներուն վրայ կը տեսնուի. երիկամանքը կը հարուածէ և նիֆրիտատապ (niphrite). միզամփամփուշտ կը զանէ և միզամփամփուշտատապ (cystite). ամորձիներուն կ'ազդէ և անդամատապ (orchite. յառաջ կը բերէ. ուս պատնեաս հիւանդին քիթէն արիւն կուգայ և արիւն կը մղէ. երեսներ, աչքերը և ոտքերը կուռին, մէջն մէջն բուպոն (albumine) կը գոյանայ. մարմնոյն զանազան մասերուն վրայ կարմիր սպի և ծաղիկներ յառաջ կուգան։

Բարեբաղդաբար սոյն հիւանդութիւնը մանուկներուն և նորածիններուն մէջ շատ քիչ անգամ կը տեսնուի, և այս երկրին մէջ սեպտեմբերի գլուխ վերցնող կրիբը թեթև տեսակէն է. մանրէն Տօքթ. Բֆէյֆերի կողմէ գտնուած է և ն պատիւ իր հնարիչի անուան (bacill de pfeifer) Բֆէյֆերի դպրոցի կ'անուանուի։

Այսպէսի անողոք և անարկու հիւանդութեան հանդէպ բժիշկին պարտականութիւնը ի՞նչ է. գրեթէ ոչինչ. բժիշկին բուն պարտականութիւնը հիւանդութիւնը արգելել է. բժիշկը ու մէկ հիւանդութիւն կրնայ բուժել, թեթևացուն կը դարմանէ. ախտոտ և հիւանդ մարմին մը կը դարձնուի, իսկ բուժումը կը կատարէ ինքը մարդը և բնութիւնը, վասնզի ամենամեծ բժիշկը մարդկային մարմինն է. իսկ Տօքթորը անոր օգնականն է։ Կրիբին չեմուկը գտած են, բայց ոչէ բուժարար արդիւնք չէ տուած, ուրեմն ոչէ հիւանդութեան առջև, հիւանդին և ոչ հիւանդին պարտականութիւնը ի՞նչ է. շատ շատ է։ Նախ, ջանալու է հիւանդ չըլլալ. ասոր համար միակ միջոց առողջապահական օրէնքները յարգելու է. և ասոր միակ պայմանն է մաքրութիւնը. մաքուր օդ, մաքուր ջուր, մաքուր սենեակ, մաքուր զգեստ, մաքուր ձեռքեր, մաքուր բերան և մաքուր քիթ. ի մի բան, մաքուր մարմնոյն մէջ դուրսէն միքրոպ չի կրնար թափանցել։ Աւելին կայ. մարդ հիւանդ չըլլալու համար կոկորդը, ատամները, աղիքները, խոչափողը, թոքը, լեարդը, երիկամունքը և ամբողջ ներքին գործարանները կարգ մը թոյներէ պաշտպանելու է. քանի ոչէ հիւանդութիւն երկու ազդակի արդիւնք է. կամ վարակում (infection) և կամ թունաւորում (intoxication). վարակման այսինքն միքրոպի դէմ առողջապահութեամբ կրնանք զէնուիլ, իսկ թունաւորման դէմ թունաւոր նիւթեր չի գործածելով. զօր օրինակ ծխախոտը և օղին ամենասաստիկ թոյներն են. թէև ասոնցմէ թունաւորում յամր է բայց աղ եղութիւնը ատոյգ և հաստատ է. ուրեմն զգուշանանք զանոնք գործածելէ։

22—11—27 ՏՕՔԹ. Ե. Բ. ՍԱՒԼԵԱՆ

Պէյրութ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՎԱՅՐԱԳ ԲՈՆԱԲԱՐՈՒՄ ՄԸ

Ի. Հայաստանի Նոյ. 2ի թիւէն թարգմանուած.—

Իշևան գաւառի Ո գիւղն Թալաս գիւղին մէջ, չափահաս աղջիկները հնարաւորութիւն չեն ունեցած ամբողջ ամրան ընթացքին ազատ աղբիւր երթալու և ջուր բերելու, այդ գիւղը բոյն դրած աւազակախումբի մը պատճառաւ, որ զբաղուած է աղեր աղջիկ փախցնելով։

Հ.կտ. 9ի առաւօտն, աւազակախումբը ագբիւրի գլխէն կ'առեւանգէ Սիւամարդ անուն որբ աղջիկ մը. և անտառը տանելով կը յանձնէն բռնց մէկ ընկերոջ, որ բռնաբարէ։ Մոկայն փոքը չի յաջողիր, շնորհիւ օգնութեան հասնող գիւղացիներուն, որոնք կ'ազատեն Սիրամարգը։

Աւազակները սաստիկ կը բարկանան իրենց ընկերոջ, Եսայի Պոլոսեանի վրայ։

Հետևեալ օրը գիշերուան ժամը 11 ին, աւազակները նոր էն կ'առեւանգեն Սիրամարգը և այս անգամ բռնաբարման պաշտօնը կուտան ոմն Խաչատուր Զօպանեանի, որ կը կատարէ իր ընկերներուն ցանկութիւնը...

Աւազակները, թիւով 8 հոգի, ձերբակալուելով դատարան յանձնուած են։

ՔՄԹԻԹԱՂՈՎ ԸՆԴՈՒՆՈՒԱԾ...

Ինչպէս յայտնի է, Երևանի կարգաւորիչներու օրկանը Ազատ Ցեկեղեցի, առաջարկած էր կաթողիկոս ընել Երուսաղէմի պատրիարք Դուրեան արքեպս., «նոր Էջմիածին» մը կազմելու համար։ Երուսաղէմէն կը հաղորդեն թէ գրագէտ պատրիարքը քմծիծաղով ընդունած է այս տարօրինակ առաջարկը։

Եթէ կայ մէկը որ ուժէն աւելի դէմ է Մելիքներու և Բենիկներու տգեղ հերձուածին, այդ ապահովաբար Դուրեան արքեպսկոպոս է։

ՇԻՆԱՐԱՐ ՁԵՌՆԱՐԿՆԵՐ ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԷՋ

Երեւանէն կը հաղորդեն թէ «Փարիզսայ առուն» որ պիտի կառուցուի Փարիզահայերու նիւթական օգնութեամբ՝ փոխանակ բնակարանի, «ժուսբ» պիտի ըլլայ՝ այսինքն մարանոց։

Փոփոխութիւնը եղած է առողջապահական գրծավարուհեան թելադրութեամբ։ կը սպասուի որ Փարիզ Տիկնանց Միութիւնն ալ հաւանութիւն յայտնէ։

ՎԱՐԿ ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ

Երևանէն Թրֆիխսի Պրոլետարի (հանգուցեալ Մարտիկոյին յաջորդը) կը հաղորդեն թէ, Հայաստանի կառավարութիւնը որոշած է 180 000 բուբ՝ի վարկ մը բանալ արտասահման գտնուող գաղթականներուն, որպէսզի անոնք կարենան սեպհական աշխատանք կազմել և գործը լծուիլ։

Մինչև հիմա այդ գաղթականները գիւղէ գիւղ կ'երթային, առանց տակաւին Հայաստան տեղ մը ունենալու։

ՊԱՐՏԱԴԻՐ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ

Ինչպէս Հայաստանի, նոյնպէս ալ հիւսիսային Կովկասի մէջ պարտադիր արձանագրութիւն կը կատարուի սովէջական ներքին փոխառութեան համար։ Զալթը հայլ. գիւղին 5000 բուբլի նշանակուած է։ Թօփդիի դպրոցին ուսուցիչները մինչև 150 բուբլի առուած են։ Նորոսոսիկի մէջ մարդ գլուխ 6 բուբլի պիտի տան։ Նոր Նախիջևանի մէջ որոշուած է աշակերտներէն ալ գանձում բնել, ամսական կէս բուբլիի հաշուով։

ՀԱՆՐԻ ՊԱՐՊԻՒՍ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

Հոկտ. 20 առաւօտեան ժամ 12 ին Լենինական հասած է Հանրի Պարպիւսը։

Կիրակին դիմաւորուած է կառավարութեան, տեղական իշխանութեան և բանուորներու ներկայացուցիչներու կողմէ։

Հանրի Պարպիւսը այցելած է, ատանաագործարանը, Շիրակի ջրանցքը և հիտրոկայարանը։

Հոկտ. 21 ին ան դացած է Երևան և Վաղարշապատ այցելած է բանալու հաստատութիւններ, նոյն երեկոյ ժողովուրդի առաջ մէջ ի պատիւ օրուան հիւրին մեծարանք տեղի ունեցած է։

ԳԱՂՈՒԹՔԱՅ

2 ՔԱՅՐԵՐՈՒ ԴԺԲԱԽՏՈՒԹԻՒՆԸ ՄԷԿԸ ԿԸ ՄԵՌՆԻ. ՄԻՒՍԸ ԿԸ ԽԵՆԹԱՆՅ

Մեքսիկայի հայ գաղութը մեծապէս ազդուած է սրտաճմլիկ դէպքէ մը որուն զոհերն են երկու քոյրեր, Լուսանուշի և Սանդուխտ Բրաթլեան։ Ասանք. Սեպտեմբերին Մեքսիկայէն նաև կը նսաին, ուրթալու համար Մ. Նանանդները, իրենց պարագաներուն մօտ։

Մեքսիկեան թերթ մը սապէս կը պատմէ ողբերգական դիպուածը.—

Հոկտ. 4ին, երբ շոգենաւը քիչ մը հեռացած էր Գուայմաս նաւահանգիստէն, ճամբորդներէն հայուհի մը, Օլ. Ե. Բրաթլիան, Լեռաւ Հանրապետ հիւանդ վիճակի մէջ նաև նսաած էր։

Գուայմաս նաւահանգիստի անուրէնութեան միջոցաւ մարմինը յանձնուեցաւ քաղաքին հիւանդանոց, թաղուելու համար։

Հանգուցեալին քոյրը, որ մինչ նոյն նաւով կը ճամբորդէր, խելագարութեան նոպայ մը ունեցաւ երբ քրոջ դիակը նաւակ կ'իջեցնէին, քաղաք փոխադրելու համար։ Կը հաստատուի թէ ան բոլորովին մոռցած է։

ԱՐԿԱԾԻ ԶՈՀ ՀԱՅ ՄԸ

Ֆէզնոի մէջ ինքնաշարժի արկածի մը զոհ գացած է Միքայէլ Հինդլեան անուն 50 տարեկան հայ մը։ Հեծանիւով ճամբորդած ատեն, Ս. Սաֆածեանի վարած ինքնաշարժը կուգայ և կը զարնուի Հինդլեանին։ Վիրաւորը քանի մը ժամէն կը մեռնի հիւանդանոցին մէջ։

ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐԸ ՄԵԿՆԵՑԱՆ

Նոյ. 10ին Սելանիկէն դէպի Պութուժ ճամբայ ելած է յունական (ելս տրատիոս) շոգենաւը, իր մէջ ունենալով Հայաստանի համար արձանագրուած 1200 հայ գաղթականները։

Շոգենաւը 12 Նոյ.ին Պոլիս հասած է։

Նոյն շոգենաւով մեկնած են նաև այն 11 հայերը, որոնք ասկէ առաջ Սելանիկ տարուեցան իբրև հայանավար։ Անոնցմէ ոմանք ուզած են Յունաստան մնալ, բայց հելլեն կառավարութիւնը մերժած է։

Պիրէանէն նոյն նաւը նստած է նաև «Արևելք» նախկին խմբագրապետ Պ. Ե. Ցակոբեան, որ արտօնուած է Հայաստան լնակելու։ Կ'ըսուի թէ համալսարանին մէջ պաշտօն մը պիտի տրուի իրեն։

ՊԵԼԺԻՈՅ ՄԷՋ ԿՐ ՀԱՄԵՐԱՇԽԻՆ

Պիւսէլէն կը հաղորդուի թէ կարելի եղած է հարթել կալդ մը թիւրիմացութիւններ, որ վերջերս ծագած էին Պելճիքայի գաղութին մէջ։ Հարթումը տեղի ունեցած է թէ. ասեղանի ընթացքին, կաթ. Պաուլիրակ Պալաքեան եպս.ի ջանքով։

Պելճիքա՝այերու այս գեղեցիկ շարժումը թող օրինակ դառնայ մեր գաղութներուն, մասնաւորապէս Գուլկարիոյ Յունաստանի և... Եգիպտոսի։

ԽՄԲԱԿՐԱԿԱՆ ԱԶԴ

— Չիրատարակուած ձեռագիրները ետ չեն վերադարձուիր։

— Խմբագրութիւնը իր հայեցողութեան համաձայն կրնայ մասեր ջնջել։

— Պայմանով յղուած չի հրատարակուիր։

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՄԷՋ ՄԵՐԿ ՊԻՏԻ ՊՏՏԻՆ ԵՂԵՐ

«Տէոի Էքսբրէս կը կրէ թէ Գերմանիոյ մէջ կազմուած է 200 հազար հոգիէ բաղկացեալ ընկերութիւն մը որ կառավարութեան դիմած և յայտնելով թէ այլևս ոչ մէկ պէտք չեն զգար իրենց ծարմինը հագուստներով ևն. ծածկելու, արտօնութիւն խնդրած է ոչ իր անդամները բոլորովին մերկ պտտին։ Կառավարութիւնը գոհացում տալով անոնց այս փափաքին պայմանագրած է որ իր կողմէ ցոյց տուած կարգ մը ձորերու և անտառներու մէջ և լիճերու եզերքները միայն պտտին այն ազատական վիճակի մէջ։

Անգլիական թերթին գրածին նայելով, Գերմանիոյ կարգ մը քաղաքներու նախնական վարժարաններու մէջ այս դրութիւնը արդէն ընդունուած, տարուրէ սկսեալ գործադրուիլ սկսած է եղեր փոքր տղոց համար և հիմա ալ սնապատեհութիւն մը չէ տեսնուած զայն մեծերու և չափահասներու մասին ալ իր գործադրելու մէջ։

ՄԱՐԴ ԿԱՊԻԿ

Ատլանտիկի մէջ, այս օրերուս, կը դտնուի մարդ—կապիկ մը որ ամբաստանուած է թէ 22 աղջիկներ ու կիներ սպաննած է։ Դատաւանը լեցուած էր անհաշուելի բազմութեամբ մը, ընդհանրապէս կիներ, որոնք դուռներէն ներս մտնելու պահուն, պատուած էին իրենց զգեստները։ Մարդ—կապիկը, առանց տուգանքի, կը դիտէր հետաքրքրութիւնը և կը խնդար, երբ շատերը կը գանդատէին թէ իրենց ոտքին վրայ կոխած են։ Մտիկ ընելու, առանց հետաքրքրութեան, և առանց կարեւորութիւն տալու, ամբաստանեալին, որ կը պատմէր թէ ինչպէս ուկած և յետոյ խեղդած է կիները։ Վկաները եկան հաստատելու ոճիրները։ Մարդ—կապիկը աչքը տնկած էր կնոջ մը, որ կը մոլորուի ծակ ու սլուսակէն թափած կազդուրիչներ։ Ան քահ-քահ կը խնդար վրան։

Դատաւանը որոշեց դանչել մարդ կապիկին հօրաքոյրը, կիները և ազգականները լսելու համար ան ինչ ստոյգ պնդակաները։

ՔՍԱՆԷՐԻՆ 63 ՏԱՐԵԿԱՆ ՔՈՅՐԸ ԿԸ ԿԱՐԳՈՒԻ 28 ՏԱՐԵԿԱՆ ԷՐԻՏԱՍԱՐԴԻ ՄԸ ՀԵՏ

Պրիսէն կը հաղորդուի թէ նախկին քայզերին 63 տարեկան քոյրը, Շարլոթ—Լուիզի իշխանուհին Վիքթորիա, պիտի ամուսնանայ 28 տարեկան Ռուսի մը, Ալեքսանդր Սուսլովի հետ։ Իսկոյն որ այս վերջինն ծնունդեան և այլ անհրաժեշտ թուղթերը գան Ռուսիայէն։ Պատարագը հոս տանուիլ տեղի ունենայ նուեմբեր 12—ին։

Իշխանուհին արդէն օրհնութիւնն ու հաստատութիւնն ստացած է Հոհենցոլերն ընտանիքի և իր եղբօր իշխան Հէնրիի։ Նաև քրոջը՝ կայսրուհի Ֆրէն Հէսսէնի։ Բանէ Պոնն գացած են ծանօթանալու երիտասարդին հետ։

Իշխանուհին բաղդատական է, իսկ երիտասարդը յոյն—սրթոտոքս նկեղեցիին անդամ, ուստի պատկը պիտի կատարուի երկու եկեղեցիներուն մէջ, Ընաև քաղաքապետարան։

Երիտասարդ ռուսը իր պատմութիւնն ընելով կ'ըսէ թէ իբրև գաղթական շատ ծանր օրեր անցուցած է և ատեն եղած է որ գրպանը դահեկան մը իսկ ունեցած չէ։ Այսպէս չրջած թափառած է Եւրոպան սնունդ և գործ փնտռելու։ Պերլինի ճաշարանի մը մէջ սմանլուացած է Ռուսիայէն փախչելէն ի վեր։ Իբրև ամանելուացող օգնական կը ստանայ եղեր մարք, բոցի կերակուրէն։

Սուսքով յետոյ Պոնն գացեր է, գտնելու իր հեռաւոր մէկ սիրականը, որմէ կ'ակնկալէր դրամ փոխառնել Պուլճիական Բանկ ուղեւորելու համար։ Այս որուն ամթիւ էր որ ան հանդիպեցաւ իր իշխանուհիին, որ բարեկամնէր իր ազգականներուն։ Իշխանուհիին դզեակին տրուած իր առաջին այցելութիւնը եղած է փոխ առնուած հագուստներով։

Ներկայիս ռուս երիտասարդը շատ լաւ ու վայելուչ կերպով կը հագուի, նոյնիսկ բաւական գոհարեղէններ ալ կը կրէ ու ձեռքերն ու մատները այնպէս խնամուած են, որ այլևս ամանլուացաղի հետքերը չունի։

«Իշխանուհին և ես կատարելապէս լաւ կը հասկնանք զիրար, և մեր ամուսնական կեանքը կատարեալ է երջանկագոյն ըլալ», ըսած է ռուս երիտասարդը։

ՔԱՂԱՔ. ԼՈՒՐԵՐ ԵՒ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԹՐՈՑՔԻԻ ՅԱՂԹՈՂԸ

Մոսկուա.—Ասենով՝ Թրոցքիի տեղ. մենաշնորհներու կեդրոնական կոմիտէի նախագահ անուանուեցաւ։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ

Փարիզ—Երկրաշարժի բաւական ուժեղ ցնցումներ տեղի ունեցան, Վատէի, Նորմանտիոյ, Բրիտանիոյ նահանգներուն մէջ։ Վնասները անհաշուելի են։

ՀՐԴԵՀ ՇԱՆՓՈԼԻՈՆ ՇՈԳԵՆԱԻՒ ՄԷՋ

Մարսէյլ—Հրդեհ ծագեցաւ «Շանփոլիոն» շոգենաւին ամբարին մէջ, ուր բամպակի հակեր կը գտնուին։ Հրշեջները օդաղեցիկ զանոնք, ապրիտիկ առաջքը առին։ Նաւուրդապետութեան նախկին Պ. նախագահ Միլրան այդ շոգենաւով Պէյրութ պիտի մեկնի։

ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱՊ

Պրիսէլ.—Մօտ օրէն Պելճիական խորհրդարանի մէջ. վիճաբանութեան նիւթ պիտի դառնայ, 6 տարուայ զինուորական ծառայութեան հարցը՝ այս առթիւ թերթերը կը կարծեն թէ նախարարական տագնապ մը յառաջ պիտի գայ։

ԻՏԱԼԵՒ ՍԵՐՊԻԱԿԱՆ ՁԵՏՈՒՄ

Փարիզ.— Սերպիոյ դէմ ցոյցեր կ'տարուեցան Թրինէսթի՝ Մոտենի եւ վէրոնի մէջ։

ՊԱԼՔԱՆՆԵՐԸ ՄԻՑՏ ԿԸ ԽԼՐՏԻՆ

Պելկրատ.— Բեռամբարձ կառափոնքի մը անցքին վրայ ռումբ մը պայթեցաւ, եւ բաւական վնասներ պատճառեց։ Գործին մէջ Պուլկար զօրիքանիներու մատ կը ցնորուի։

ԹՈՒՐՔ ՀԱՄԱՅՆԱԿԱՐԱՆԵՐԸ ԿԸ ԳՈՐԾԵՆ

Կ. Պոլիս.— Ամիսներէ իվեր համայնավարական քարոզչութիւններ կը կատարուէին նաւահանգիստի եւ գործարաններու գործաւորներու մէջ։ Ոստիկանութիւնը տենդոտ Գործունէութեան մէջ է, Շատ մը համայնավար բրոշակներ ձերբակալուեցան, որոնց մէջ կը գտնուի նաեւ մի ոմն Ռէսմ ապէյ որ կարեւոր պաշտօն ունի կ. Պոլսոյ սովիէթական առեւտրական ներկայացուցչութեան մէջ, իր բնակարանը խուզարկուեցաւ, եւ շատ մը կարեւոր փաստաթուղթեր գրաւուեցան։ Ձերբակալութիւնները կը շարունակուին։

ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱՊ ՊԵԼՃԻՈՅ ՄԷՋ

Պրիսէլ.— Պ. Ժասար թագաւորին խնդրեց դանլիին հրաժարականը, կը կարծուի թէ նոր դանլիոն կազմելու պաշտօնը իրեն պիտի յանձնուի։

Պրիսէլ.— Թագաւորը պաշտօն յանձնեց Պ. Ժասարի կազմելու նոր դանլիոն, ելեւմտական շրջանակները մեծ հանդարտութեամբ դիմաւորեցին դանլիոնի հրաժարականը, շատ հաւանական է որ ազատական կաթոլիկները պիտի կազմեն նոր դանլիոն։ Տնտեսական ամրապնդումը պիտի շարունակուի։

Պրիսէլ.— Դանլիոն պաշտօնապէս կազմեցաւ Պ. Ժասարի վարչապետութեամբ։ Պ. Հիմանս արտաքին գործոց, եւ Պ. Լոզբվիլ ազգային պաշտպանութեան նախարարութիւնը ստանձնեց։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ՕՐԷՆՔԷ ԴՈՒՐՍ

Վաշինկթըն.— Մերակուտակեալ Պետութեանց կառաւարութիւնը կարգադրեց յիշատակագիր մը, որով պատերազմը պէտք է օրէնքէ դուրս յայտարարուի, միջազգային յանձնարարութիւններ որպէս օրէնք ընդունուին, պատերազմը պէտք է դատապարտուի որպէս անիրաւ։ Պէտք է միջազգային հաշտարար դատարան մը ստեղծուի։

ՍՈՎ ՉԻՆԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

Փէքին.— Երաստութեան, մարախներու եւ գարնանային մէջ հրոսակներու ներկայութեան պատճառով սով սկսած է Շանթանկի նահանգին մէջ։ Միայն այդ շրջանին մէջ իր միլիոնէ աւելի բնակիչ սովէն կը տառապի։

ԽԱՌՆԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՄԷՔՍԻԿԱՅԻ ՄԷՋ

Մէքսիկօ.— Ուժեղ հրոսակներ մը, Խալիսքոս եւ Ան կուասքալիանթէպէքի միջեւ յարձակում գործեցին հանրային վրայ։ Պատերազմը սկսաւ որու միջոցին հրամանատար մը եւ 18 զինուորներ սպաննուեցան, երեք զինուոր եւ վեց հասարակ վիրաւորուեցան։ Անոնց մէջ կան կին մը եւ երկու երեխաներ։ Զինուորները մեքենավարը զնդակահարուեցաւ։

ՊԱՂԵՍՏԻՆԻ ՆՈՐ ԴՐԱՄԸ ԾՐԱՓԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴՐՈՒԵՑԱՒ

Երուսաղէմ.— Եգիպտական դրամին տեղ, Պաղեստինի նոր դրամը շրջաբերութեան դրուեցաւ, գումարը կը հասնի մէկուկէս միլիոն ոսկի պաղեստինցի։ Իսրահարիւրհազար ոսկի շրջաբերութեան հանուեցաւ Թաղաւեմի եւ շրջակայքի մէջ, երկուհարիւր յիսուն հազար ոսկի Եաֆա եւ շրջակայքի մէջ։ Բաց ասոնց եօթ հարիւր հազար մետաղ մանրադրամներ, երկու-հարիւր-յիսուն-հազարը հրապարակ հանուեցաւ պետական գանձի միջոցաւ։

Պ. ՓՈՒԱՆՔԱՐԷԻ ՆՇԱՆԱԿԱԼԻՑ ՄԷԿԽՕՍՔԸ

Փարիզ.—Պ. Փուանքարէ հարցարարութեան եւ տեղեկագրի հանրապետական կոմիտէի հոսելեալ յայտարարութիւնները ըրաւ։ «Կարող եմ ըսել որ կառավարութեան կիրառած միջոցները աւելի քան ամբողջ աշխարհը ապրեցուցին։ Ֆրանսական ժողովուրդը ոչ մի յանգիրանալ, չեմ վարանիր յայտնելու որ վաղը առանց անպատեհութեան կարելի է մարդիկը փոխել։ Առանց մահացու վտանգի ենթարկելու։

ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

Կ. Պոլիս.— Համայնավարական դատապարտեալներ մէջ ձերբակալուած անձերու թիւը 70ը կ'անցնի։ Ասոնց մէջ կան 5 բուրքեր որ կը պաշտօնավարէին սովիէթական առեւտրական պատուիրակութեան մէջ։ Քննութիւնները՝ մեծ թափով յառաջ կը տարուին։ Դատարանը կ'ուզէր գտնել թէ համայնավարները կառավարութիւնը տապալելու՝ կը ձգտէին թէ պարզապէս կուզէին գաղտնի ընդերայցութիւն մը կազմել։ Առաջին պարագային հաւանական է որ անկախութեան դատարանները վերահաստատուին։

ՄԱՐՈՔԻ ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ֆէզ.— Ծպղծաւալ բազմութեան մը ներկայութեան, կատարուեցաւ Մուլէյ Եուսուֆի յուղարկաւորութիւնը։

ԴԱՍԱՓԱՐՈՒԹԻՒՆ

Կիրակի առաւօտ, 27 Նոյեմբեր ժամը 10,30ին
ԺՈՂՈՎՐԴՅԻՆ ՏԱՆ ՄԷՋ, մէջ պտոյտ դասախօսէ
Պրն. ԱՐՇԱԿ ՅԱՎԱՏԵԱՆԻՑԵԱՆ
Նիւթ ունենալով
ՍԻՒՐԻԵՀԱՅ ԱԶԳԱՅԻՆ և ՀԱՅԱՐԱԿԱՆ ԿԵՑՆԵՔԸ
Կը հրաւիրուի երկսեռ հասարակութիւնը։
ՄՈՒՏՔ 5 Ս. Դ.

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ ԹՈՒՐՔԵԻ ՍԻՐԻԱԿԱՆ ՍԱՀՄԱՆԻՆ ՎՐԱՅ

(Պայծառնական գեկոյց)

Հրանախումբ մը երկու տղայ առնուեցնած եւ մեր կուսակիցները նեստպնդեցին զանոնք, եւ բուռն ընդհարում մը տեղի ունեցաւ Լէչի մէջ։ հրոսակներ Թամր սպաննուեցան։ երկու տղաներ ազատուեցան։ հրանախումբի մնացորդը խուճապահար Թրքական հողը ապաստանեցան։

ԳՈՂՈՒԹԵԱՆ ՎՐԱՅ

Անցեալ գիշեր Ալի Մուհամմէտ անուն չարագործ մը երբ Վէյկան փողոցին մէջ վանառատան մը դուռը խորտակելու կը ջանար, ոստիկաններ վրայ հասան, առանձ մարդուն առիթ ձգելու որ իր գործը վերջացնէ։ Մարդը իր գործը՝ կիսատ թողած բանտ գնաց։

ՍԱՐՍԱՓԵԼԻ ԿՌԻՒ ՊՈՒՐՃԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻՆ ՎՐԱՅ

Պուրճի հրապարակին վրայ հինգ քաջեր կռիւ բռնուեցան։ Երբ ասոնք յոգնեցան գաւազաններ գործածելէ, դանակներ եւ պրաւնիկներ սկսան իրենց գործը։ Նասուն Շինապ անուն մէկը ձախ ոտքէն վիրաւորուեցաւ։ Ոստիկանութիւնը դժուարութեամբ զատեց հերոսները, եւ զանոնք ոստիկանատուն առաջնորդեց։ Բազմութիւնը այնքան խռնուած էր որ Դահրի համբաւ ասեն մը գոցուած մնաց։

ՆՈՐ ՅԻՄԱՐԱՆՈՅ

Առողջապահական նախարարութիւնը որոշեց 100 խուց պարունակող եւ արդիական բոլոր պայմանները լրացնող յիմարանոց մը կառուցանել տալ։ Շէնքը պիտի շինուի Բազմոնի մօտ մեծ պարտէզի մը մէջ, ուր պիտի տնկուին ամէն տեսակ պտղատու ծառեր եւ ծաղիկներ։

ՀԱՇՇԻ ՊԱՏՍՈՒԹԻՒՆԸ

Սիւրիոյ Վասի ամրոց գիւղին մէջ ժանտարմաներ կը գտնուին 40 պարկ հաշիշ։ Ըստ տիրող օրէնքի երբ զանոնք մոխրացնելու գործին կը ձեռնարկուի, գործողութեան հսկող սպան զարմանքով կը տեսնէ որ 10 պարկեր կը պակսին։ Քննութիւն եւ խուզարկութիւն։ Պարկերը երեւան կելլեն ախոռէն։ Կասկածները կը ծանրանան ժանտարմայի մը վրայ որ կը խոստովանի իր յանցանքը եւ թեզգինը արդարացնել կ'աշխատի հետեւեալ խօսքերով. «Կերդնում Գ. Սպայ ծխելու համար չէ որ պարկերը ծածկեցի, Ասուած չընէ որ ես հաշիշ ծխեմ. ես կուզէի զանոնք ծխողներուն ծախել.։»

ԿՈՌԽՈՒՄԲ ԵՒ ԻՆՔՆԱՇԱՐԺ ԴԷՄ ԴԻՄԱՑ

Դամասկոսի մօտ Համէի երեսարդարդի անցքին վրայ, երբ թեքնաշարժ մը կ'անցնէր՝ 8 թիւ գնացքը ուժգին անոր զարկաւ եւ զայն ջարդ ու փշուր բրաւ։ Անգ թա հպատակ վարիչը որ թեքնաշարժը կը վարէր վայրկեանին մեռաւ, եւ բուն վարեր Լավալը որ նմանապէս Անգլիահպատակ, ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։ Կը կարծուի թէ Դամասկոսի ս[illegible] ան հիւպատոսը D. H P. երկաթուղիի բնկերութիւնին պիտի պահանջէ 100 000 Ֆրէնքի հատուցում [illegible] բնեաներուն համար։

Վ. [illegible] զարկաւորութիւնը [illegible] հսկայ բազմութեան մը ներկայութեամբ։ ի մասնաւորի Դամասկոսի բոլոր վարիչներու մասնակցութեամբ։

ՕՐ ՑԵՐԵԿՈՎ

Ցանղուկն գող մը օր ցերեկով խուրտակեց Պ. Անիս Շանուհի դուռը եւ թոցուց 16 ճնչուած ոսկի արժէքով զարդ մը։

*** Երկու անցանօթներ Բաս Պէյրութի մէջ յարձակեցան Ժոզէֆ Պէն Ժորժ Պարտի վրայ եւ կողոպտեցին իր դրամապանակը։ Ցեռոյ առանց ատեն ձգելու որ մարդը օգնութիւն կանչէ, զողերը անյայտացան։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

«Ազդակ»ի խմբագրութեան կից եւ հովանաւորութեամբ «Ազդակ»ի վարչութեան բացուած է *ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆԸ։*

Գրադարանի վարչութիւնը արդէն կարգ մը գիրքեր ապահոված է եւ հետզհետէ նոխացնելով պիտի տրամադրէ բնթերցողներուն։

ՊԱՇՏՕՆԵԱՅ ԿՈՒԶՈՒԻ

Պէտք ունինք 17—20 տարեկան երիտասարդի մը, սէյխաթլու մեր խանութի արհեստանոցին մէջ։

Դիմել Պ. Շարվէ, Բիւ Տամաս, Մոխ[illegible] փողոց, սառոյցի գործարանին մօտերը։

Ա Զ Դ

Այսօրուընէ սկսեալ Մէսաժէռի բնկերութեան Դաղթականաց գրասենեակի մէջ բաց առաջնոյն Հայկ. արտազաղթի գործը ստանձնած ըլլալով կը խնդրուի մեր Պատ. յանախորդներէն եւ յանձնակատարներէն մեզ դիմել արտաքսողի բոլոր գործերու համար։

Պէյրութ 25 Նոյ. 1927

Ա. Զէրէլեան

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ազգային վարչութեան Քաղաքական Ժողովը կոչուայ, ի գիտութիւն պաշտօնական մարմիններու, յայտարարել թէ յետ այսու ազգային վարժարաններու և միութիւններու առունով կատարուելիք ոչ բարենպաստ ձեռնարկներու հաւանը [illegible], սիրէմա, վիճակահանութիւն եւայն պէտք է նախապէս դիմուի ազգային իշխանութեան, հարկ եղած արտոնութիւնը ստանալու համար։ Առանց ստոր եղած բան, կարգադրը թիւնները պիտի նկատուին անվաւեր և չգիտուի կրնն ազգային բնոյթ։

Դիւան Ազգային Վարչութեան Քաղաքական Ժողովի

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ՇՔԵՂ ԵՐԵԿՈՅԹ

Դեկտ. 2ին, շաբաթ գիշեր «Ժողովրդական Տան» սրահին մէջ պիտի տրուի բնտանեկան շրջիկ երեկոյթ մը, կազմակերպուած երիտասարդաց միութեան վարչութեան կողմէ։

Տղի կ'ունենան, նուագ երգեր հայկական և եւրոպական պարեր, արտասանութիւն եւայն։

ՅՈՒ. ԳԻԼԶԷ

ՍՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԴԱՐՄԱՆՈՅՇ

Վերադարձած ըլլալով օդ փոխութենէ բոցած եմ նախկին Պաթայի քլինիքս իմ հիւանդներուս պատրաստ եմ մասնաւոր ժամադրավայր մը յատկացնել քէմրի յանախորդներուս։

Բան տարուան փոփոխութիւնը պիտի ջանամ գոն ձգել բոլոր յանախորդներս։ Ինչպէս բարեխիղճ դարմանու

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

ՂՕՉԱԽԵԱՆ ԵՂԲԱՐՑ ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Նոր նամակատան շէնքի շարքին վրայ, հիչ մը վեր, թուղթպետութեան կառամին նիւթ դիմացը Մարաթի մեր թիւ. 24 խանութին փոխուելուն պատճառաւ մեր Նպարավաճառատունը փոխարդած ենք վերոյիշեալ հասցէին: Պիտի գտնէք ամէն տեսակի ուտելիքներ: Անգամ մը այցելեցէք և գոհ պիտի մնաք:

Գեորգ եւ Յարութիւն Ղօչախեան (Եղբարք)

ԹԱՏՐՈՆ ՔԻՒՍԱԼ ծովեզերք

Շաբաթ 26 Նոյեմբեր երեկոյեան ժամը 8,30ին
Վեկավարութեամբ Պրն. Բ. ԱԲՈՎԵԱՆԻ
եւ մասնակցութեամբ դերասան Պրն. ՏԻՐԱՆ Ա.ՃԷՄԵԱՆԻ
Ի նպաստ Ազգային Հայրենակցական Միութեան
պաշտպանեալ տղոց ուսանողաց եւ կարօտելոց
ՊՈՒՏԻ ԲԵՄԱԴՐՈՒԻ ՅԱՅՏՆԻ ՎԻՊԱՍԱՆ ՇԻՐՎԱՆԶԱՏԷԻ

ԿՈՐԾԱՆՈՒԱԾՔ

4 ԱՐԱՐ

Մասնակցած են, Տիկնայք՝ Ա.էգա,ժասմին, Էրգինեան եւ Լալազար,
Պարոներ՝ Պէմէն, Միչօ, Էրգինեան եւ ուրիշներ:

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 10-ԻՆ!!

ԱՐՏԱԿԱՐԳ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ
Քիւրսալ թատերասրահին մէջ (ծովեզերք)
ՍԷԶՕՆԻ ԲԱՅՄԱՆ ԱՌԹԻՒ
ՄԵԾ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՎ, ԿԸ ԲԵՄԱԴՐՈՒԻ

Վ. ՎԱԼԱԴԵԱՆԻ

ԵՐՋԱՆԿՈՒԹԻՒՆ

Զորս տարուայ Բանաւոր թատերախաղը, որ մեծ ընդունելութիւն է գտած Կովկասի, Կ. Պոլսի, Ամերիկայի եւայլն բոլոր հայ բեմերուն վրայ,
ԵՐՋԱՆԿՈՒԹԻՒՆը արժանացած է Կովկասի Դրամատ. Ընկերութեան առաջին մրցանակին:
ԵՐՋԱՆԿՈՒԹԻՒՆը Պէյրութի մէջ կը խաղցուի
ՇԱԲԱԹ, ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 10ԻՆ, ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ 8,30 ԺԱՄԻՆ
Բարեհաճ մասնակցութեամբ հայ բեմի վաստակաւոր դերասան
Պ. Բ. ԱԲՐՎԵԱՆԻ եւ Պ. Տ. Ա.ՃԷՄԵԱՆԻ
Դեկավարութեամբ Պ. Պ. Վ.Ա.Լ.Ա.Դ.Ե.Ա.Ն.Ի (եղբարք ԵՐՋԱՆԿՈՒԹԻՒՆի)
կը մասնակցին՝ Տիկ. Գ. Վարդեան, Օր. Օր. Նելլի Աբէլ, Առուսեակ Սուքիասեան, Արաքս Ճեվահիրճեան եւ Պ. Պ. Բ. Սվանեան, Ա. Օտեան:

ՏԵՂԵՐԻ ԳԻՆԵՐՆ ԵՆ՝ ՕՐԵԱԿ 350 ՊԱՏՈՒՈՅ ՍԲՈՌՆԵՐ 100, Ա. ԿԱՐԳ 50, ԵՒ Բ. ԿԱՐԳ 30 ՍԻՒՐԻԱԿԱՆ ԴՈՇԵԿԱՆ

ԿԱՐԻ ԵՒ ՁԵՒԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔ

Ծանօթ դերձակուհի Տիկ. Նագիկ Խաչեան կուգայ յայտարարելու թէ երեք ամսուայ ընթացքին Եւրոպական ամենավերջին մէթոտով կը սորվեցնէ ձեւագիտութիւնը.
Դիմել Հայոց եկեղեցիի մօտ՝ Պէյ.էլ Գասթէր թիւ 18.

ԹԱՆԿԱԳԻՆ ԱՌԻԹ ՄԸ ՀԱՅ ՕՐԻՈՐԴՆԵՐՈՒ ԵՒ ՏԻԿԻՆՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

Եթէ կուզէք չատ կարճ ժամանակի մէջ կատարեալ դերձակուհի մը ըլլալ, դիմեցէք. իր կարողութեամբ չատերու ծանօթ Տիկ. Վերժէն Աղաբեանի կրտսեր թաղվոյի կողմանէ չատ մօտ թիւ 7 տուներ:
Դասախօսութեանց սկսած է աճապարելեն:

ՍԶԴԱԿ ՏՊԱՐԱՆԸ

Կը պատրաստէ, հայերէն, արաբերէն եւ Ֆրանսերէն լեզուներով ամէն տեսակ գեղեցկական հաւուեցեր-ներ, հաւուեցուցակներ, ձեռքի եւ պատի ամէն չափի յայտարարութիւններ, հարսանեկան հրաւիրատոմսեր, այցեքարտեր եւայլն եւայլն:
Ամենազեղցուած գին եւ մաքուր գործ: Ապսպրանքներ կ'ընդունի Սիւրիոյ բոլոր քաղաքներէն: Հասցէ՝ AZTAG, B. P. 587 Beyrouth

Y. W. C. A.Ի ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔԸ

Հեռաւոր դասերը բացուած են կիներու և դեռատի աղջիկներու համար Հոկտեմբերէն սկսեալ Y. W. A. C.ի ընկերական գործունէութեանց կեդրոնին մէջ.-արաբերէն, ֆրանսերէն, անգլիերէն, սղագրութիւն, մեքենագիտութիւն, գծագրութիւն, նկարչութիւն, կար, ձեւագիտութիւն (ցտկ. ձիրքայի կողմէ) եւրոպական պատմութիւն, տրամաբանութիւն ձեռագրծներու, ընկերական ծառայութեանց հին և նոր կտակարանի ուսումնասիրութիւն, սիրող թատերախմբի, վիճաբանութիւն, եկեղեցական պատմութիւն:

Y. W. C. A. Ալէնպի փողոց, մուտք Սուգ Աեսի դիմաց, Պանք Ֆրանսէզէն քիչ վերը:

ԳԻՇԵՐԱՅԻՆ ԴԱՍԵՐ

Ամէն շաբաթ, Երեքշաբթի և Հինգշաբթի երեկոներ ժամը 5,30—8 կը դասաւանդուին հայերէն, ֆրանսերէն, անգլիերէն և թուաբանութեան դասեր, վրանոցքարի Ե. Կ. Ս. Ի. Ը.ի շէնքի մէջ:

Իսկ ցերեկները կը տրուին ձեւագիտութեան և երգի դասեր,

Միակ Հայ Նպարավաճառը

— ՎԱՀԱՆ ՏԻՐԱՅՈՒԵԱՆ —
Rue Maarad No 66 Beyrouth

Սիրելի Հայրենակիցներս,
Ուշադրութիւն դրէք ինծի, նպարավաճառի խանութս մոս տեղէն տեղէն փոխադրելուն համար կարեւոր զեղչով ապրանքներս ծախել սկսած եմ. գործնականապէս համոզուելու համար ըսածս, անգամ մը վաճառատունս այցելեցէք, ուր պիտի գտնէք ուտելիքի, խմելիքի եւ ծխելիքի վերաբերեալ ամէն տեսակ ապրանքներ,
Ես ստիպը մի՛ փախցնէք՝
Մաքուր ապրանք. անմրցելի եւ ժամանակ գին. փորձի համար եկէք եւ տեսէք...
Ժամանակ, ժամանակ, ամէն բան ժամանակ:

ՍԱԿԱՐԱՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻ
25 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1927

Եգիպտ. ոսկի ս. դ.	633
Սթերլին	616
Տոլար	126
Օսմ. հնչ. ոսկի	559
Ֆրանս. » »	476
անգլ. » »	618
Թրքական թղթր.	67
» » Գ. Օ.	110
» Արծաթ մէճիտ	51
Սուրիական ոսկեդրամ	18,08
Գր. Ֆոնտ. 1888 ս. դրմ.	20,60
» 1908 »	18,20
» 1911 »	15,25

Սէֆերեան եղբարք
Թելեֆոն 1—38

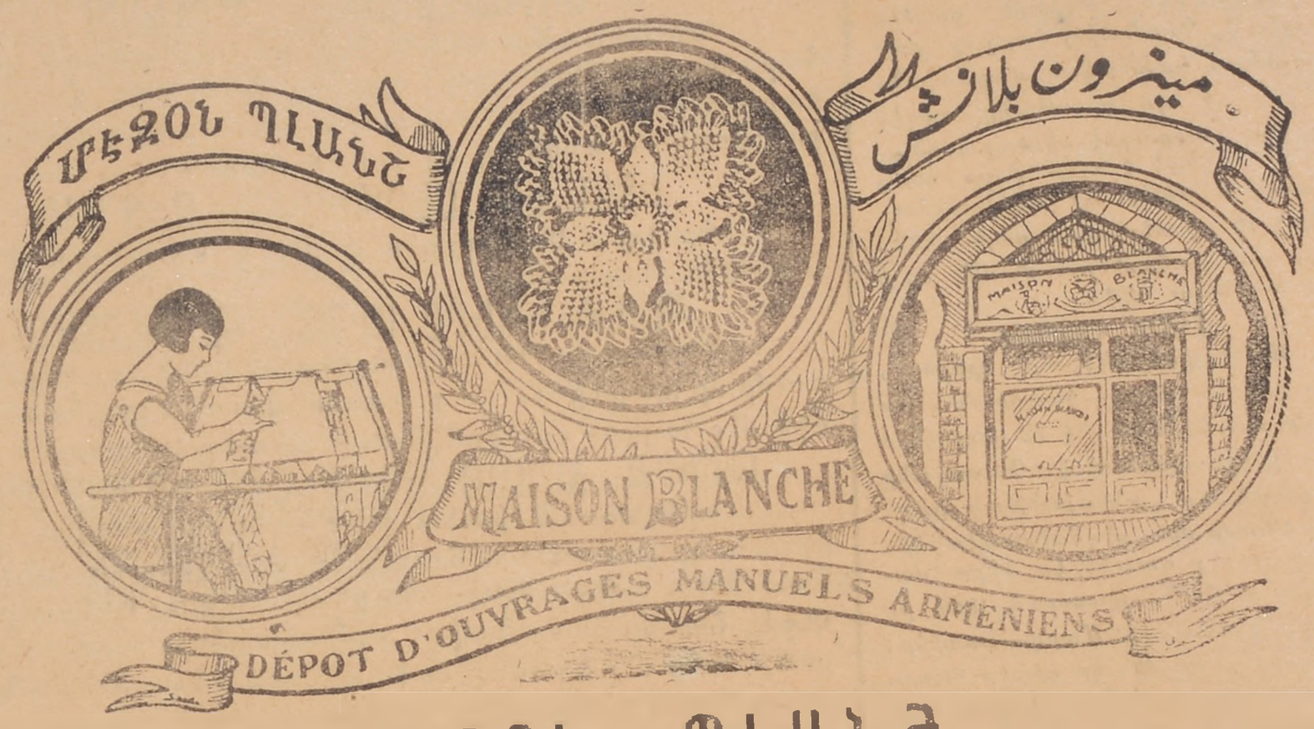

ՄԷԶՕՆ ՊԼԱՆՇ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՁԵՌԱԳՈՐԾԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

(10 ԱՎԸՆԻ ՎԷՅԿԱՆ, ՀԱՊ-ԻՏՐԻՍ, ՊԷՅՐՈՒԹ)

Կ'սատանձնէ պատրաստութիւնը ամէն տեսակ հայկական ձեռագործներու, տեղական ծածկոցներ, անձեռոցներ, մահճակալի ծածկոցներ. վարագոյրներ, կանանց յատուկ ամէն տեսակ ասեղնագործուած շրջազգեստներ և ճերմակեղէններ, կանանց և արանց ասեղնագործուած թաղիներ եւայլն եւայլն:

Ապսպրանք կ'ընդունինք Սիւրիոյ և արտասահմանի բոլոր քաղաքներէն:

GRASHAM
LIFE ASSURANCE SOC. LIMITED

Ապահովագրուեցէք Անգլիական հանրածանօթ ընկերութեան, եթէ կուզէք ապահովել Ձեր եւ Ձեր ընտանիքին ապագան:

Դիմել՝ Մ. Յ. Զօղոսեանին
Մաքրէ Հիսարեանի վաճառատունը,
Սուգ էլ Պէզէրկեան

Կուզէք եղանակի յարմար ճաշակաւոր հագուստներ ունենալ, դիմեցէք

ՏԷՄԻՐՃԵԱՆ եւ ԹԷՎՐԻԶԵԱՆ

ՀԱԳՈՒՍՏԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ — ՍՈՒԳ ՍԸՐՍՕՂ ԹԻՒ 15 —

Ուր պիտի գտնէք ամէն կարգի նորաձև հագուստներ, թէ պատրաստ և թէ չափի վրայ.
Կերպասեղէնի և քիմանի ճոխ տեսակ, չափաւոր գիներով
Ունի նաև շապկագործութեան ճիւղը ուր կը պատրաստուին ամէն կարգի եւրոպական շապիկներ և օձիքներ
ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐՈՎ.

Հիւանոց Օթէլ Պաղտասար

ՊԷՅՐՈՒԹ ՆԱԻԱՀԱՆԳՍՏԻ ԿՍՅԱՐՍՆԻՆ ԱՆՄԻՋԱՊԷՍ ԿԻՑ

Ելեքտրականութեամբ լուսաւորուած և որ կարասիներով ծոփահարեց սենեակներ, ժատչելի գիներ, լաւ սպասարկութիւն, տաք և պաղ ջուրի բաղնիք և ընտանեկան մասնաւոր բաժիններ: Նաև գիւրութիւններ կ'ընծայէ ճամբորդներու, կը հայթայթէ նաւային տոմսեր և կ'առաջնորդէ մինչև նաւ:

Տէր և Տնօրէն
ՍՏԵՓԱՆ ՏԷՐ ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ.

ՏՕՔԹ. Վ. ՓՕՓՈՒԳԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ

Ներքին և վեներական հիւանդութիւններու.—
Իր դարմանատունը փոխադրած է Պապիտալիս, հիշդ Խապաղութեան գեղարանին դիմաց՝ Պր. Էլի Հաոատի շէնքին 2րդ յարկը.—
Ընդ. ժամեր 9—12 եւ 3—6
Երեքշաբթի օրերը 9—12 առաւօտեան հիւանդներուն համար ձրի:—

ԿՕՃԿԱՆՈՐՈԳ

ՍԱՐԳԻՍ ԿԻՒԼԷՍԷՐԵԱՆ

ԿՈՒՐՕ ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 70

Պր Ցարոգեճ ամէն սեռի եւ տեսակի կօշիկներ եւ իրենց ճախկին վիճակին կը վերածեմ.

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻՆ

Պրն Յովհաննէս Հերուքեան, 52 տարեկան, քնիկ Իզմիրցի, Այպուքլու թաղէն, կը փնտռէ իր որդին Յարութիւն Հերուքեանը, 18 տարեկան, և իր աներձագի որդին Մովսէս Պերսամեանը, 10 տարեկան, որոնք Իզմիրի վերջին աղէտէն իվեր անհետացած են:

Լուր ունեցողներէն կը խնդրուի իմացնել «Ազգակ»ի վարչութեան, Reb. «Aztag» B.P. No. 587 Beyrouth

Կը խնդրուի «Ազգ»ի արտատպել.

*** Նոր Իսկ Բիւլիֆի Պէյրութի կեդրոնի միջոցաւ իրենց ազգականներու կողմէ կը փնտռուին.—

1. Համբարձում, Լուսիա Արփիար Սողոմոնեան. հայրերնին Սողոմոն Սողոմոնեան, մայրը Իւղարեր, քնիկ Էրզինկեանցի:

2. Ճահին Սահակեան. ամուսինը անդօրնիկ. զաւակները Փայլուն, Սիրանոյշ և Վարդգէս.

Էլմաս Մարտիրոսեան. ամուսինը Անառն. զաւակները Յարութիւն, Դաւնիկ, Արաքսէս, Գրիգոր և Արմենուհի.

Մաքրուհի Կիւլէսէրեան. ամուսինը Երեմեա, զաւակները Քաջբերունի Զոպել և Վեհանոյշ

Այս երեք ընտանիքները Գարահիսարի Թաղեցի են և երեքն ալ Սրվազլեան ընտանիքի աղջիկներ:

3. Արուսեակ և Աղաւնի Գուպիրեան. հայրը Եղիա, մայրը Փերուզ. Թոքատցի:

4. Պարգև Սարգիսեան. հայրը Շահին, մայրը Նարկիզ. Կէմէրէկցի:

5 Ֆիլօ Գարապօղոսեան. հայրը Սարգիս, մայրը Սէլվի. Զինճիրէրէցի.

6. Մէյրուլ Սրվազլեան. հայրը Քասապ Արմէն, Եօզղատցի:

7. Արմենակ և Արամ Թաշճեան կամ Աղապապեան:

*** Պետրոս Ղորղոշեան, այժմ կը գտնուի Ալէպ, կը փնտռէ իր հայրը Յովհաննէս, մայրը Լուսիա, քոյրերը Պայծառ կատար, եղբայրը Կարապետ, որ տարագրութենէ իվեր երբէք լուր չէ առած անոնց ուր ըլլալէն. քնիկ Տիարպէքիրցի են: Նմանապէս կը փնտռէ իր Ամերիկայի ազգականները, որոնց անուանները չի գիտեր:

Լուր ունեցողներէն կը խնդրուի իմացնել իրեն:

Տէր և Տնօրէն՝ Հ. ՊԱԼԵԱՆ